خبر روز

فرم برنامه علمی طور برای مخاطبان متفاوت است

مدیر شبکه آموزش با اشاره به برنامه جدید این شبکه با نام «علمی طور» بیان کرد فرم واقعیت افزوده یا تصاویر سه‌بعدی این برنامه تاکنون در تلویزیون دیده نشده است.

علی عبدالعالی که قرار است با بشیر حسینی در مسابقه «رویانیوم» شبکه سه همکاری داشته باشد درباره این برنامه به مهر بیان کرد: من در رویانیوم، نقش کوچکی دارم. بخشی از رویانیوم انجام آزمایش‌های علمی و باحال است که من این قسمت را اجرا می‌کنم. وی درباره این آزمایش‌ها توضیح داد: انجام چنین آزمایش‌هایی در قاب تلویزیون و با این حجم و اندازه دیده نشده است. بعضی از این آزمایش‌ها هم خطرناک است و امیدوارم دیدنش حال مردم را خوب کند.

عبدالعالی درباره کپی بودن یا نبودن برنامه عنوان کرد: من درباره بخشی که اجرا می‌کنم فقط می‌توانم توضیح بدهم که این مدل، کپی از کار خاصی نیست، ولی این‌که چه آزمایشی در چه ابعادی انجام دهیم بالاخره حتما نگاهی به آزمایش‌های جهانی داریم و منحصر به این طرف نیست.

مدیر شبکه آموزش در ادامه درباره برنامه‌های جدید این شبکه نیز اعلام کرد: مدت‌هاست عده‌ای که تکنولوژی نمی‌شناسند از برنامه‌هایی می‌گویند که در قالب «واقعیت افزوده» ساخته می‌شوند یعنی تصویری در صحنه نیست، ولی مردم آن را می‌بینند اما ما تاکنون چنین برنامه‌ای در تلویزیون نداشته‌ایم.

گزارش

تفاوت فرهنگ‌ها از شبکه ۲ سیما نشان داده می‌شود

سفر تلویزیونی با «سندباد»

نوشین مجلسی
گروه رسانه

تاکنون برنامه‌هایی از شبکه‌های تلویزیون پخش شد که سعی داشت در قالب مستند، گفت‌وگو و... از تجربه زندگی در کشورهای دیگر و همچنین دید خارجی‌ها نسبت به فرهنگ ایران نگاهی داشته باشد. «سندباد» یکی از تازه‌ترین برنامه‌هاست که در فصل پیش‌رو در ۵۲ قسمت، با گستره نگاهی وسیع‌تر و تلاش برای گردآوری مجموعه‌ای از نقاط مثبت و منفی پا در این راه گذاشته است و با ساختار و اجرای نسبتا جوان‌پسند و به‌روز روی آنتن می‌رود.

تهیه‌کننده این برنامه در گفت‌وگو با جام‌جم درباره انگیزه و لزوم ساخت این برنامه می‌گوید: پیش‌تولید برنامه سندباد تقریبا از یک سال قبل آغاز شده بود. مدت‌ها قبل از بحث‌های روزی که در حال حاضر رسانه‌ها در حوزه سبک زندگی یا تصویر ایران در جهان یا تصویر غیرواقعی جهان در رسانه‌های فارسی‌زبان و شبکه‌های اجتماعی به آن می‌پردازند. از یک سال پیش، با شناسایی این دغدغه‌ها و خلأهای موجود در این حوزه‌ها، تصمیم گرفتیم برای پوشش این کاستی‌ها و ارائه تصویری شفاف، واضح و واقعی و همچنین موضوع کلی سبک زندگی در ایران و جهان، برنامه‌ای را در راستای پاسخ به این دغدغه‌ها تدارک ببینیم.

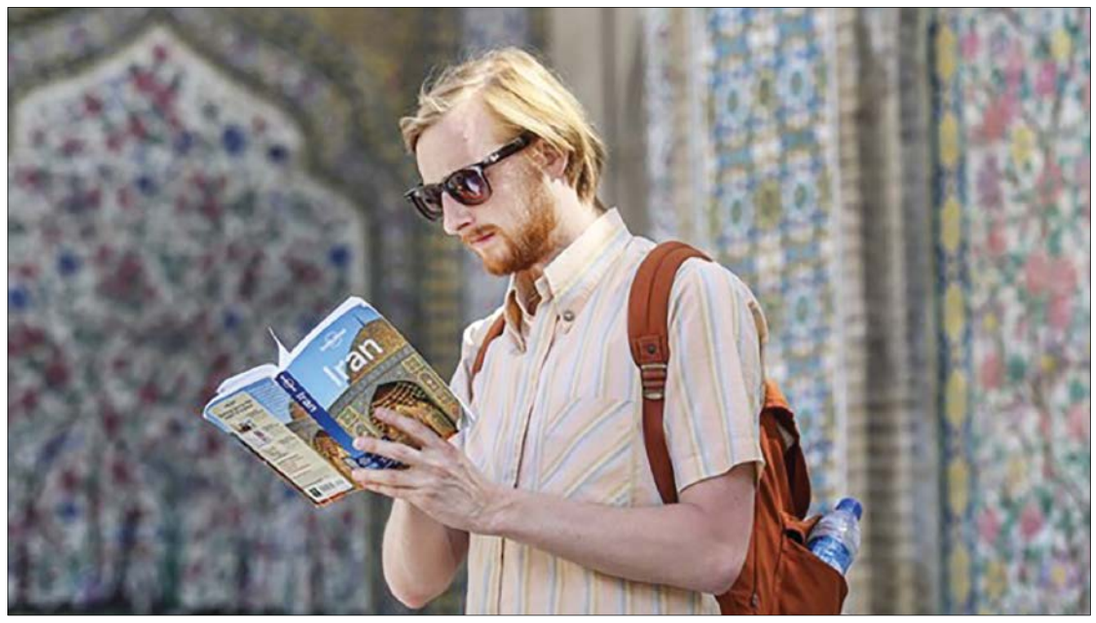

آنچنان که اشاره شد در چنین برنامه‌هایی حفظ نگاه اعتدالی نسبت به وجوه مثبت و منفی هر جامعه و فرهنگی اهمیت زیادی دارد. در این صورت است که مخاطبان از نگاه سوءگیرانه برنامه به تنگ نمی‌آیند و با تصویری واقعی‌تر از خود و دیگری که در اینجا اهالی کشورهای جهان است، ارتباط برقرار می‌کنند. محسن حاج‌کرمی، تهیه‌کننده برنامه سندباد راهکارهایی که برای حفظ نگاه معتدل به ویژگی‌های مثبت و منفی ایران و کشورهای دیگر برگزیدند را چنین شرح می‌دهد: معمولا ما زیاد با این پرسش یا مطالبه روبه‌رو می‌شویم؛ برای حفظ نگاه معتدل یا تعادل در پرداخت و دیدگاه چه کاری کردید یا می‌کنید؟ این دیدگاه به‌معنای تحمیل یک نوع مهندسی به برنامه است. همان‌طور که در شعار برنامه هم اشاره شد هدف ما روایتگری است. ما سوژه‌هایی داریم که ویژگی اصلی آنها این است که آدم‌هایی هستند معمولی، ولی با تجربه زیسته بیشتر نسبت به سایر آدم‌هایی که در معرض اطلاعات مغشوش و متنوع قرار دارند. این سوژه‌ها تنها راوی داستان‌ها و تجربه‌های خودشان هستند و معمولا ویژگی‌های مثبت یا منفی ایران و کشورهای دیگر را با توجه به تجربه‌ای که داشتند، توصیف می‌کنند. طبیعتا به تعداد آدم‌ها هم، روایت‌های مختلفی وجود دارد؛ حتی از موضوعات و تجربیات یکسان، بنابراین هر قسمت از برنامه با توجه به مهمانان یا بهتر بگوییم راویان آن قسمت، نگاه یا دیدگاه منحصر به فرد خودش را خواهد داشت که لزوما هم قرار است معتدل نباشد و سمت و سوی منفی یا مثبت آن پررنگ‌تر باشد. بنابراین نگاه معتدل در این معنا، یعنی دستکاری ما در این دیدگاه‌ها و روایت‌ها که مطلوب‌مان نیست. هرچند به هر حال ما در ایران و بیشتر با سوژه‌های ایرانی یا مهمانانی که به ایران آمدند یا می‌آیند، مواجه هستیم و طبیعی است حس مثبت یا دلبستگی بیشتری با ایران در برنامه جاری باشد که چیزی تحمیلی نیست.

بیان توامان نکات مثبت و منفی

همان‌طور که بیان شد، تهیه‌کننده برنامه انتقال تصویر به مخاطب مبنی بر بهتر بودن ایران در قیاس با کشورهای دیگر را تا حدی طبیعی قلمداد می‌کند و در این‌باره توضیح می‌دهد: بخشی از این اتفاق اگر رخ بدهد طبیعی است. ما در ایران کار می‌کنیم و توریست‌ها معمولا نگاه مثبتی به ایران بعد از سفر دارند و ما نمی‌توانیم از آنها تقاضا کنیم که حتما به نکات منفی اشاره کنند و حتی گاهی برایشان عجیب هست وقتی ما اصرار می‌کنیم هم نکات منفی را بگویید و هم مثبت و اشاره می‌کنند چرا باید از ما بخواهید نکات منفی سفرمان را بگوییم و ایرانی‌ها هم وقتی مهمان برنامه هستند همین‌طور. در بخش‌های مستند هم چون رویکرد ما معطوف به کشورهای جهان است طبیعتا نکات مثبت و منفی در شکل مستند بیان می‌شود که بسته به هر کشور، نتیجه نهایی تفاوت دارد.

مواجهه سندباد با خطوط قرمز فرضی

برخی نسبت به پخش یک روز در هفته و همچنین ساعتی که این برنامه روی آنتن می‌رود، نقدهایی را مطرح می‌کنند. به گفته تهیه‌کننده، ساعت و زمان پخش در تعامل با شبکه و با توجه به کنداکتور شبکه مشخص می‌شود و چندان تعیین روز و ساعت دلخواه دست آنها نیست ولی تلاش کردند با تعامل و درنظر گرفتن زمان‌های مناسب برای بازپخش، مخاطبان بیشتری را جذب کنند.

در مورد بازخوردهایی که تاکنون از مخاطبان گرفتند هم مطرح می‌کند: تا حالا تعداد کمی از قسمت‌ها روی آنتن رفته است. درمجموع نظرات و بازخوردها مثبت بوده و از موضوع و فرم برنامه استقبال شده است. البته در یکی از اپیزودها و با موضوعی ویژه، بازخوردهایی داشتیم که معطوف به همان موضوع و پرداختش بود و به‌طور طبیعی مخالفان جدی و موافقانی داشت. مخاطبان برنامه معمولا از مهمانان و بخش‌های مختلف برنامه استقبال خوبی داشتند و برخی پیشنهادها و انتقادهایی هم مطرح کردند که سعی می‌کنیم از نظرات و پیشنهادهای مفید حتما در برنامه استفاده کنیم.

درباره گزینش مهمانان برنامه هم می‌گوید: مصاحبه‌شونده‌ها طبق ارتباطاتی که ما در برنامه سندباد با گروه‌های هدف داریم، انتخاب می‌شوند. این افراد از تورهای گردشگری گرفته تا ایرانیان مقیم خارج از کشور، همچنین غیرایرانیانی که بنا به مناسبت‌های گوناگون به ایران سفر می‌کنند و نهادهایی که با این افراد و گروه‌ها ارتباط دارند و طبق فراخوان‌ها یا معرف‌های صورت گرفته هستند و پس از یک مصاحبه اولیه انتخاب می‌شوند.

در این برنامه شاهد تصاویر تازه‌ای مثل نمایش بخش‌هایی از اجرای گروه‌های موسیقی خارجی بودیم که کمتر در تلویزیون دیده شدند، تهیه‌کننده درباره پخش این تصاویر که شاید به زعم برخی مجاز نباشد، بیان می‌کند: معمولا برخی خطوط قرمز فرضی وجود دارد که گمان می‌شود نزدیک شدن به آنها هزینه دارد یا باعث دردسر است و برنامه‌سازان سعی می‌کنند از آنها اجتناب کنند. ولی وقتی هدف یک برنامه مشخص باشد؛ سازندگان هم به خودشان اطمینان داشته باشند و تعامل درستی با مدیران صورت گرفته باشد، معمولا با درک درست از عرف و مناسبات جامعه و رسانه می‌شود کار را پیش برد و پیش‌بینی کرد تا وقتی به چارچوب‌ها احترام می‌گذاریم، مشکلی پیش نمی‌آید.

زاویه دید

مستند افشاگرانه ضد سلبریتی

کیکاوس زیاری
گروه رسانه

مستند جدید «جانی علیه آمبر» که جلسات دادگاه جنجالی جانی دپ و همسر سابقش، آمبر هرد را پوشش داده، با نگاهی انتقادی به وضعیت زندگی چهره‌های سرشناس دنیای هنر و ورزش، تلاش دارد به افشای پشت‌پرده دنیای سلبریتی‌ها بپردازد. این مستند که به‌دلیل اهمیت موضوع در دو بخش تهیه شده، با روزشماری دادگاه و تمام مدارک و اسنادی که دو طرف برای دفاع از خود ارائه کرده‌اند، در این رابطه بحث می‌کند که چگونه سلبریتی‌ها به‌جای آن‌که الگویی مناسب، درست و منطقی برای عامه مردم باشند، با اقدامات و کارهایشان عموم مردم را از خود دور می‌کنند. مجموعه دوقسمتی جانی علیه آمبر فقط به نمایش اتفاقات درون دادگاه و اظهارات افراد حاضر در آن نمی‌پردازد و برای تعریف بهتر داستانش سراغ مصاحبه‌هایی اختصاصی با روزنامه‌نگاران کنجکاو، وکلای سرشناس و متخصصان رشته حقوق و کارهای دادگاهی می‌پردازد.

سازندگان این مستند دوقسمتی برای بهتر ارائه‌کردن اثر خود، دست به اقدام جالبی زده‌اند. بخش اول مستند داستان و ماجرای جدایی و اختلاف دو طرف را از نگاه جانی دپ به نمایش می‌گذارد و توضیحات و توجیهات او را به مخاطبان مستند ارائه می‌کنند.

دپ برای اولین‌بار جلوی دوربین درباره زندگی خودش صحبت می‌کند و بیننده با نکاتی آشنا و همراه می‌شود که تا قبل از این در هیچ رسانه و سایتی نوشته و منتشر نشده است. به این ترتیب، مجموعه تلاش دارد چهره واقعی و بدون نقاب بازیگر مجموعه بلاک‌باستر اکشن «دزدان دریایی کارائیب» را به نمایش بگذارد. در بخش دوم مستند ماجراها از نگاه و زبان هرد بیان می‌شود و نسخه آلترناتیو اختلاف این زوج در معرض دید و قضاوت تماشاگران قرار می‌گیرد.

با این کار، مستند جانی علیه دپ به‌دنبال طرح این پرسش است که با وجود دو روایت کاملا متفاوت و متناقض، واقعیت ماجرا در کجای کار قرار دارد و چگونه می‌توان به واقعیت دست پیدا کرد. هم دپ و هم هرد برای پیروزی در دادگاه و دریافت یا عدم پرداخت چند میلیون دلار پول، دست به نوعی خودزنی و خودکشی هنری زده و چهره واقعی یک سلبریتی را در عریان‌ترین و مستندترین شکل آن در معرض نمایش و قضاوت عموم قرار می‌دهند.

آمبر هرد سال ۲۰۱۸ با این ادعا که توسط جانی دپ همسر سابقش مورد خشونت خانگی قرار گرفته، به دادگاه شکایت و درخواست غرامتی ۱۰میلیون دلاری کرد. نتیجه قضاوت دادگاه بی گناه شناختن دپ و رد ادعای هرد بود. با وجود این، منتقدان هنری می‌گویند برنده اصلی دادگاه نه جانی دپ، که مردم عادی بودند که در جریان کار دادگاه متوجه واقعیت‌های مربوط به دو سلبریتی شدند و فهمیدند در دنیای آنها پول مهم‌ترین چیز است و حرف اول را می‌زند. / ورایتی

نگاه

«بی‌نشان» و درخشش قاسم زارع در نقشی متفاوت

محمد دیندار
منتقد و مستندساز

قاسم زارع، بازیگر نام‌آشنای تئاتر، تلویزیون و سینمای ایران اگرچه قبل از بازی در فیلم «آژانس شیشه‌ای» در سال ۱۳۷۶ و در نقش یک مامور امنیتی که دلسوزانه و صادقانه سعی دارد با یک چالش بزرگ و بحران گروگانگیری از منظری نرم، متفاوت و دلسوزانه برخورد نماید، در نقش‌ها و فیلم‌های دیگری نیز نقش‌آفرینی کرده بود اما با همین فیلم آژانس شیشه‌ای، اثر خوش‌ساخت و جسورانه ابراهیم حاتمی‌کیا بود که محبوبیت قابل توجه، ماناو ماندگاری را در میان علاقه‌مندان فیلم و سینما کسب کرد و به چهره‌ای آشنا و دوست‌داشتنی در میان مردم تبدیل شد.

همین موفقیت درخشان در آژانس شیشه‌ای البته باعث گردید که وی پس از آن از سوی فیلمسازان مختلف، بیشتر برای نقش‌هایی مشابه و در نقش ماموران و فرماندهان انتظامی و امنیتی یا نظامی انتخاب و رفته‌رفته به یک تیپ تبدیل شود؛ تیپی که گاهی کلیشه‌ای از کارها و نقش‌های پیشین او بود و شاید ناخواسته از سوی کارگردان‌های آثار سینمایی و تلویزیونی به او تحمیل می‌شد تا جایی که گاهی گله او را نیز به دنبال داشت.

قاسم زارع خود در این‌باره گفته است: «بازیگران دست‌شان در انتخاب نقش‌ها زیاد باز نیست. وقتی کارگردانان و تهیه‌کنندگان می‌بینند مثلا من نقش‌های فرمانده جنگی یا فرمانده امنیتی را خوب بازی می‌کنم، مدام این‌گونه نقش‌ها را به من پیشنهاد می‌کنند. آنها دیگر به این فکر نمی‌کنند که نقش‌های دیگر را هم می‌توانم خوب بازی کنم. آنها مرا در یک کلیشه قرار می‌دهند و مدام از من می‌خواهند آن را تکرار کنم.»

البته در میان این فیلم‌ها و نقش‌های کم‌وبیش مشابه، وی تک‌وتوک آثار متفاوتی از جمله نقش کمدی را نیز تجربه کرد اما غالب کارهای او بیشتر بر همان نقش‌هایی استوار گردید که به آنها اشاره شد. با این‌حال سریال بی‌نشان، ساخته راما قویدل که این شب‌ها شاهد پخش آن از شبکه سه سیما هستیم، برگی دیگر از دفتر بازیگری قاسم زارع را در برابر دیدگان‌مان می‌گشاید که خوشبختانه برگی جدید از توانایی او در ایفای نقش‌های متفاوت است.

قاسم زارع در بی‌نشان، نقش مدیر یک مجموعه خصوصی را بازی می‌کند که درگیر برخی جرایم و تخلفات اقتصادی است. وی در این سریال نه‌تنها نقشی متفاوت از نقش‌های پیشینش را که عمدتا نقش‌هایی مثبت بوده بازی کرده است، بلکه در همین نقش نیز از این‌که صرفا تیپ کاراکتری منفی را از خود نشان دهد، دوری نموده و با ارائه یک بازی زیرپوستی، شخصیتی خاکستری را که بین شرو بد در نوسان است، به‌خوبی در منظر تماشاگر قرار داده و با خود همراه می‌سازد.

البته از این نکته غافل نیستیم که چنین نقش و شخصیت‌پردازی‌ای، زاده تفکرات نویسنده و کارگردان اثر است اما این به توانایی یک بازیگر برمی‌گردد که بتواند چنین تفکر و نگاهی را با هنر و تکنیک و حس خود به‌درستی عینیت بخشیده و نزد میلیون‌ها مخاطب باورپذیر سازد، یعنی همان کاری که قاسم زارع با توانایی هرچه بیشتر در سریال بی‌نشان به منصه ظهور رسانده است.

به عبارتی نقشی که می‌توانست به یک تیپ کلیشه‌ای منفی و به یک بازی رو و سطحی تبدیل و محدود گردد اما در اینجا به شخصیتی تبدیل شده که به لحاظ دراماتیک، نمایشی‌تر، معمایی‌تر و باعث ایجاد تعلیق برای بیننده می‌شود تا به‌این‌ترتیب ذره‌ذره بهتر و بیشتر با ابعاد شخصیتی و اخلاقی این کاراکتر آشنا شده و کنجکاوانه او را در طول مجموعه دنبال و ابعاد مختلف شخصیتش را کشف کند. سکوت‌ها، لحن و تن صدایی که برخلاف بازی‌های پیشین که بیشتر فریادگونه بود اما این‌بار با تامل و حتی رازگونه است، بخشی از پازل و بازی متفاوت قاسم زارع در بی‌نشان محسوب می‌شود که با یک گریم متفاوت همه و همه دست به دست هم داده تا ثابت کند این هنرمند محبوب، توانایی آن را دارد تا دور از کلیشه‌ها و نقش‌های تکراری و مشابه، تجلی‌گر کاراکترهایی نو و نقش‌هایی متفاوت در عرصه تلویزیون و سینمای ایران باشد.

ویژه

سلام به خبرنگار از آنتن خبر

دیدن و خبردار شدن از دنیای کاری خبرنگاران برای بسیاری جالب است و حرف‌های ناگفته بسیاری دارد. از این پشت‌صحنه‌های جذاب گاهی فیلم و مستند تهیه شده و گاهی هم در قالب گزارش‌های خبری به مناسبت‌های مختلف چون روز خبرنگار روی آنتن رفته‌است. همان‌طور که اشاره شد برنامه‌ای که این دنیای حرفه‌ای را به نمایش بگذارد، می‌تواند دیدنی باشد. «سلام خبرنگار» یکی از تازه‌ترین برنامه‌ها در این حوزه است که بخش عمده آن به بررسی آفیش‌هایی اختصاص دارد که خبرنگاران خبرگزاری صداوسیما در طول روز برای پوشش آن اقدام می‌کنند.

این برنامه ۹۰ دقیقه‌ای است و از ساعت ۶ و ۳۰ دقیقه بامداد تا ۸ صبح از شبکه خبر پخش خواهد شد. در میان این برنامه، خبر ۷ بامداد هم پخش خواهد شد. بخشی از برنامه هم به پخش درخواست مخاطبانی اختصاص دارد که با شماره ۱۶۲ روابط عمومی صداوسیما تماس گرفته‌اند. به علاقه‌مندان دنیای خبر و کار خبرنگاری پیشنهاد می‌کنیم تماشاگر این برنامه تلویزیونی از شبکه خبر باشند.

سیما

بازگشت دودکش ۱ به تلویزیون

یکی از مجموعه‌های پرمخاطب سیما که توانست مخاطبان زیادی را جلب کند، دودکش است که سازندگان آن با هر فصل از مجموعه توانستند با قصه‌های شنیدنی مخاطبان را سرگرم کنند. اکنون قرار است فصل اول مجموعه طنز دودکش ۱ از شبکه آی‌فیلم پخش می‌شود. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، دودکش به کارگردانی محمدحسین لطیفی، به نویسندگی برزو نیک‌نژاد و حسن وارسته از امشب ساعت ۲۲ از شبکه آی‌فیلم پخش می‌شود. این مجموعه طنز به تهیه‌کنندگی زینب تقوایی اولین بار ماه رمضان سال ۹۲ از شبکه یک سیما پخش شد. فصل دوم این مجموعه با عنوان «پادری» ماه رمضان سال ۹۵ از شبکه یک سیما روی آنتن رفت. همچنین «دودکش ۳» نیز تیرماه ۱۴۰۰ از شبکه یک پخش شد. هومن برق‌نورد، بهنام تشکر، امیرحسین رستمی، سیما تیرانداز، نگار عابدی، الناز حبیبی، جواد قارایی، محمدرضا شیرخانلو و جواد عزتی از بازیگران فصل اول دودکش هستند. دودکش، زندگی افرادی را در قالب طنز به تصویر می‌کشد که با مشکلات مالی و دیگر درگیری‌های زندگی‌شان دست و پنجه نرم می‌کنند.

خاطرات کاغذی

ساتورنن

مریم فلاح: ساتورنن، جوجه اردک زرد کوچولویی که با دوستانش در مزرعه زندگی می‌کرد شخصیت در حال سفری داشت. معمولا او را با کوله پشتی و ماشین بنزرقمز رنگش می‌دیدیم. مدام راه می‌رفت و حرف می‌زد و مشکلات دوستانش را حل می‌کرد. حیوانات مزرعه همگی واقعی بودند منتهی در لباس انسان! مثلا کت و شلوار، پاپیون و کلاه داشتند و حتی عینک آفتابی هم می‌زدند! بامزه این‌که در سفره غذا می‌خوردند، برنامه رفتن به پیست اسکی داشتند و... یکی از قسمت‌ها حکایت تجویز اشتباه دکتر قورباغه بود. برای تربیت و اصلاح راسوی بدجنس که دشمن ساتورنن بود معجونی ساخت ولی درست عمل نکرد و راسو به حیوانی دیگر تبدیل شد. راوی ماجراها «خسرو شمشیرگران» بود و صدای ساتورنن را با صداپیشگی «ناهید امیریان» می‌شنیدیم. نکته جالب مرحله تولید «ساتورنن» این است که به جهت زمانبر بودن تولید، «ژان توران» فیلمساز فرانسوی در مقام کارگردان، قریب ۵۰ جوجه اردک را برای نقش ساتورنن انتخاب کرد تا بدون هیچ تغییر فیزیکی دیده شود. ساتورنن اولین بار دهه ۵۰ خورشیدی از تلویزیون ملی ایران پخش شد و وقتی برای بچه‌های دهه ۶۰ روی آنتن رفت؛ پدر و مادرها بیشتر از بچه‌ها از تماشای آن ذوق زده بودند. ساتورنن (به فرانسوی: Les Aventures de Saturnin) به تهیه‌کنندگی «روژه ون مولم» و «کولت فلوری» برای شرکت فیلمسازی Maintenon Films ساخته و طی سال های ۱۹۶۵ تا ۱۹۷۰ از تلویزیون فرانسه (ORTF) پخش شد.

کیوآرکد را اسکن کنید